

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

3. An in ista Bulla Summus Pontifex condat novum ius circa largitiones munerum Religiosorum? Ex p. 1. t. 6. r. 2.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

fundam. 5. n. 34. vbi sic asserit: *El obuiar los grandes daños, que se siguen de la dissipacion del patrimonio de Christo, y el soborno para alcanzar Officios, y Dignidades, son razones fundamentales desta ley. De lo qual se sigue, que no hablo propriamente Eray Hieronymo a sorbo en señalar por primera razon fundamentab, la observancia regular porque esta no es causa proxima, sino comun, de todo quanto se manda a los Religiosos: y mucho menos, exponer por segunda razon, la guarda del voto de la pobreza indeterminadamente, sino entienda del abuso notable cerca deste voto, o del quebrantamiento del en cosa graue: porque la Constitucion no usa deste termino, voto de pobreza, ni se hallara en toda ella; y no quebrantandole de vna de las maneras dichas, no se siguen grandes daños, y incommodo, como la ley declara; y de señalar por causa fundamental, la guarda del voto de la pobreza indeterminadamente, como este Author haze, podrian nacer muchos escrúpulos, y inconuenientes. Ita ille.*

3. Non rectè igitur DD. citati adduxerunt quatuor causas finales huius Constitutionis; duas enim esse dicendum est; nempe, ne bona Monasterij dilapidentur, & ne detur ambitionis occasio: quod summopere notandum est: nam ex isto principio multæ dubitationes benignè resoluentur sunt. Vnde non bene aliqui hanc posteriorem sententiam olim nolebant admittere: est enim probabilissima, & illam præter DD. citatos tenent etiam multi Viri doctissimi de hac re à me consulti, tam ex Societate IESU, & ex Dominicanorum Familia, quam ex nostra Religione.

RESOL. III.

An in ista Bulla Summus Pontifex coniderit nouum ius circa largitiones munerum Religiosorum? Ex part. 1. tr. 6. Ref. 2.

Sup. hoc in
fra in Ref.
12. recitati
ue in §. vi.

§. 1. **E**X resolutione huius quæstionis pendet decisio multorum casuum: ided assero, præter nouam formam circa causæ approbationem, Summum Pontificem non concedere nouum ius in hac Bulla. Ita Sousa in *explicat. huius Bullæ fundam. 1. n. 8. & §. 3. n. 72.* Ortiz in *summ. c. 5. n. 10.* Ioan. Valerius in *suis differ. viris que fori, verb. muneru, n. 1.* vbi sic ait: [Hæc Constitutio non est edita ad nouam disciplinam, nouamque Religioni obligationem imponendam, vel ad nouum ius introducendum.] Et n. 2. 1. [Apparet, hanc Constitutionem non esse iuris noui introductiuam, sed reformatiuam; & iuris communis restitutiua, & eidem conformem. Quare, quidquid ante hanc Constitutionem licebat, & dari iustè poterat, & nunc licet, & dari potest: quidquid nunc non licet, nec ante licebat.] Idem etiam asserit n. 37. & n. 98. Idem docet Ioan. de la Cruz de *statu Relig. lib. 1. c. 3. dub. 1. concl. 3.* vbi sic asserit: [Clemens VIII. in sua Bulla multa vetat Religiosis circa largitionem munerum, quæ tamen omnia, exceptis pœnis ibi impostis, continentur in iure communi antiquo.] Sic ille. Ita etiam docet Patulinus Berti in *explicat. huius Bullæ, part. 2. cas. 3. in sine fol. 418. col. 1.*

Sup. hoc le.
8. Ref. 10.

2. Solùm igitur, vt dixi, Pontifex in hac Constitutione inducit nouam formam circa causæ approbationem. Itaque cognitio, & determinatio, quæ sit iusta causa ad munus aliquod largiendum per Religiosum Superiorem, vel inferiorem, siue per aliquem conuentum, solum spectat, & reseruat hodie per hanc Bullam generali Capitulo. Vnde colligitur, Generalem, licet habuerit à Capitulo generali

omnem potestatem Capituli generalis intra annum, seu annos, non posse se intrinittere in cognitionem, & determinationem, quæ sit iusta causa ad munus aliquod largiendum, in casu aliquo occurrenti.

3. Ex his patet, quanti scrupuli orientur, & quantæ conscientie inuenirentur illequeatæ, si hæc Constitutio esset vsu recepta in Religiosis: nam vigore istius Bullæ nullus Superior, nec vilius Conuentus potest ex causa, quantumcumque iusta, dare licentiam alicui Religioso ad dandum munus aliquod, nisi causa ipsa cognoscatur in capitulo generali, & vnanimi omnium consensu ibidem approbetur: quæ quidem omnia credo ferè in omnibus Religionibus non obseruari, etiam in Obseruantibus. Dicendum est igitur, vt supra notauimus, hanc Constitutionem non esse vt plurimum apud Religiosos vsu receptam, & approbatam, saluo semper, &c. sic &c. Sed ex ista quæstione oritur alia. Quæ igitur.

RESOL. IV.

An cognitio quantitatis muneris largiendi spectet etiam ad Capitulum Generale, vel ad eorum Conuentus, & Superiores spectare, & eorum arbitrio relinqui quantitatem doni largiendi? Ex part. 1. tr. 6. Ref. 3.

§. 1. **R**espondeo negatiuè: nam ad ipsum (vt supra diximus) spectat tantum cognitio, & determinatio iustæ causæ dandi munus. Quæ, cum à iure communi non sit recedendum, nisi quantum nouum cogit, dicendum est, sub censura Sedis Apostolicæ cognitionem, & determinationem ad eorum Conuentus, & Superiores spectare, & eorum arbitrio relinqui quantitatem doni largiendi, cum in contextu Bullæ non determinetur, quod sit munus notabile, & quod leue, siue munusculum: & sic Capitulo generale Dominicanorum, anno 1596. declarauit iustas causas largiendi munera; non autem quantitatem eorum. Hæc omnia inuenies apud Valerium *vbi supra, n. 49. & 50.* Et quia codex rarus est, Author doctissimus, aliqua ex ipso libenter adducam. Si circa cupis causas approbatas à dicto Capitulo Diminicanorum, hæc sunt: Prima est gratitudo: Secunda, conciliatio beneuolentiæ, aut eiusdem conferuatio; in ordine tamen ad Religionem, vel Conuentum, vel in ordine ad bonum finem respectu sui ipsius, Tertia, pietas in parentes, & conlanguineos vsque ad quartum gradum inclusiue. Quæ, redemptio vexationis. Sed declaranda sunt aliqua circa quantitatem ipsam munerum. Quæ igitur.

RESOL. V.

Quanti valoris debeant esse muneru, vt licite fiant, & non sint contra hanc constitutionem: Ex part. 1. tr. 6. Ref. 4.

§. 1. **P**relatos regulares posse sibi, & suis concedere licentiam donandi vsque ad decem aureos pro causa pia, & rationali, v. g. pro pauperibus, pro nuptiis cognatorum, pro gratificatione beneficiorum, &c. testantur Fagundez de *Præcep. trati. 2. lib. 8. c. 6. n. 12.* Corduba in *summ. q. 54.* Lopez p. 1. *structor. c. 152.* Ioan. de la Cruz de *statu Relig. lib. 3. c. 1. p. 3. dub. 1. n. 162.*
2. Sed, cum hoc à iure non sit determinatum, neque in hac Constitutione Summus Pontifex aliquid decernat, arbitrio Superiorum hoc esse relinquendum patet.